

NOPAs innspill til Arbeids- og sosialkomiteen i forbindelse med statsbudsjettøring 16.10.2023

NOPA er en interesseorganisasjon for komponister, tekstforfattere, låtskrivere og musikkprodusenter. Foreningen har over 1 500 medlemmer som skaper musikk på alle språk, i alle sjangre. NOPA arbeider for å fremme norsk skapende tonekunst, styrke faglige fellesskap, skape møteplasser og arbeide for låtskriveres kunstneriske og økonomiske interesser.

Felles for NOPAs medlemmer er at det finnes få, om ingen, ansettelsesforhold for de som skaper musikk og sangtekst. Våre medlemmer skaper sin egen arbeidsplass og nesten alle er selvstendig næringsdrivende eller frilansere. Skal det bli inntekt, er det avgjørende at den norske musikken blir spilt og at vi har forretningsmodeller som skaper inntekt man kan leve av. Bedre sosiale vilkår for selvstendig næringsdrivende og frilansere er viktig for oss.

NOPA var derfor entusiastiske da regjeringen i Hurdalsplattformen skrev: «regjeringen skal utrede og forbedre sosiale ordninger for selvstendig næringsdrivende». Optimismen ble ytterligere styrket da Stortinget i mars 2022 gjorde følgende vedtak: (Vedtak 456) «Stortinget ber regjeringen utrede om selvstendig næringsdrivende og frilansere skal opparbeide seg sterkere rettigheter til inntektssikring, inkludert forbedring av sykelønnsordningen og sosiale ordninger for selvstendig næringsdrivende.»

I budsjettforslaget for 2024 er dette redusert til «vurdere utvalde problemstillinger knytt til selvstendig næringsdrivende og frilansere sine sosiale rettigheter», og regjeringen planlegger tidligst å gjøre noe i statsbudsjettet for 2025. Det er skuffende passivt for mange av NOPAs medlemmer.

For å bedre de sosiale rettighetene for selvstendig næringsdrivende og frilansere ønsker NOPA:

- en egen pensjonskonto, hos selvvalgt leverandør, hvor man kan samle alle ulike typer pensjon fra alle ulike tilknytningsformer. Man må sikres tjenstepensjonsrettigheter på den inntekten man faktisk har, deriblant statens arbeidsstipend.
- Frilansere og selvstendig næringsdrivende må sikres pensjon fra første dag og første krone.
- Det må tilrettelegges for at man kan spare til pensjon selv uten at det går utover andre avgjørende ytelser. Derfor må ordningen med individuell pensjonssparing (IPS) tilrettelegges på en slik måte at den også er gunstig for lavinntektsgrupper.

- rett til 100 % dekning av sykepenger fra 17. dag for selvstendig næringsdrivende.
- lik opptjening av trygderettigheter og pensjon, uavhengig av om man er arbeidstaker, frilanser eller selvstendig næringsdrivende.
- en subsidiert tilleggsforsikring i folketrygden for frilansere og selvstendig næringsdrivende. Ordningen er i dag selvfinansierende og er så dyr at få tegner forsikringen, og jo færre som tegner den, jo dyrere blir den.
- stoppe diskrimineringen av frilansere som også har næringsinntekt. De må i dag tegne forsikring som næringsdrivende for hele sitt virke, og forsikringen for selvstendig næringsdrivende er betraktelig dyrere enn for frilansere.
- innføring av minstefradrag for enkeltpersonsforetak. Dagens ordning gir skattemessig ulempe hvis de fradragsberettigede kostnadene er lavere enn minstefradraget. Et minstefradrag vil ikke komme til fratrukk i pensjonsgivende inntekt, og gir derfor en pensjonsfordel framfor fradrag av kostnader.
- selvstendig næringsdrivende skal få betaling og rettigheter som lønnstakere når arbeidssituasjonen tilsier det.
- at NAV etablerer en service- og informasjonsenhet som spesialiserer seg på sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende og frilansere.